

บทที่ 3 ผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้ปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในรายงาน IEE โครงการระบบโครงข่ายไฟฟ้า 500 กิโลโวลต์ ขยายแดน (บริเวณจังหวัดน่าน) น่าน2-แม่เมะ3 (ส่วนที่พาดผ่านพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม) เพื่อตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง และทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ

ผลการดำเนินงานในช่วงเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2564 เป็นการดำเนินการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระยะดำเนินการของโครงการฯ มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แบบรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการระบบโครงข่ายไฟฟ้า 500 กิโลโวลต์ ขยายแดน (บริเวณจังหวัดน่าน) น่าน2-แม่เมะ3 (ส่วนที่พาดผ่านพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม) (เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2564)

มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรค ที่ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรการฯ และแนวทางแก้ไข
1. อุทกวิทยา และคุณภาพน้ำผิวดิน		
ตรวจสอบและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำ ในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ปีละ 2 ครั้ง ในช่วงฤดูแล้งและฤดูฝน เป็นระยะเวลา 3 ปี (ในปีที่ 1-3 ของระยะดำเนินการ)	ตรวจสอบและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำ ในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ปีละ 2 ครั้ง ในช่วงฤดูแล้งและฤดูฝน เป็นระยะเวลา 3 ปี (ในปีที่ 1-3 (พ.ศ. 2558-2560) ของระยะดำเนินการ) โดยปี 2560 ดำเนินการเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำผิวดินเป็นครั้งสุดท้าย ในระหว่างวันที่ 31 กรกฎาคม-1 สิงหาคม 2560 จำนวน 5 สถานี ตามที่กำหนดไว้ในรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) ดังนั้นในช่วงเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2564 จึงไม่มีการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน	-

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

มาตรการติดตามตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรค ที่ไม่สามารถปฏิบัติ ตามมาตรการฯ และแนวทางแก้ไข
2. นิเวศวิทยาบนบก		
การดำเนินงานโครงการก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรป่าไม้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเป็นการสูญเสียพื้นที่ป่าเป็นแนวเขตเดินสายไฟฟ้า และอาจเป็นสาเหตุของการบุกรุกพื้นที่ป่าที่เหลืออยู่ ดังนั้น ต้องมีการดำเนินการตรวจสอบทรัพยากรป่าไม้เป็นประจำเพื่อศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปลูกป่าทดแทนและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้	- จากการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดินระหว่างปี 2555 (ระยะก่อสร้าง) และปี 2561 (หลังก่อสร้างแล้วเสร็จ) ในพื้นที่แนวสายส่งไฟฟ้าส่วนที่พาดผ่านป่าอนุรักษ์เพิ่มเติมในจังหวัดน่าน แพร่และลำปาง ในรัศมี 1 กิโลเมตร ตลอดแนวสายส่งไฟฟ้า พบว่า รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรวมมีการเปลี่ยนแปลงบางส่วน คาดว่า เกิดจากการบุกรุกแผ้วถางผืนป่าและเปลี่ยนแปลงสภาพใช้ประโยชน์ที่ดินเป็น และพื้นที่เกษตรกรรมตั้งแต่ก่อนมีการก่อสร้างระบบโครงข่ายไฟฟ้าฯ โดยพบการปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น ประเภท ลำไย ลิ้นจี่ มะม่วง ข้าวโพด ยางพารา ยูคาลิปตัส และสัก เป็นต้น นอกจากนี้ จากการขยายตัวของชุมชนในพื้นที่ทำให้พื้นที่สิ่งปลูกสร้างมีจำนวนเพิ่มขึ้นอีกด้วย (ตารางที่ 3.2 และรูปที่ 3.1, 3.2 และ 3.3) แต่อย่างไรก็ตาม กพผ. ได้ดำเนินการประสานกรมป่าไม้เพื่อปลูกป่าทดแทนในปี 2562-2563 แล้วเสร็จ และบำรุงรักษาเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง จำนวนเนื้อที่ทั้งสิ้น 4,800 ไร่ เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ที่สูญเสียไปซึ่งดำเนินการปลูกป่าทดแทนในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพะเยา จังหวัดลำปาง จังหวัดแพร่และจังหวัดน่าน โดยชนิดของต้นไม้ที่ปลูก ได้แก่ สัก มะค่าพะยูน ประดู่ หว้า เพกา ชี้เหล็ก และมะขามป้อม เป็นต้น (ภาคผนวก จ.)	-

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

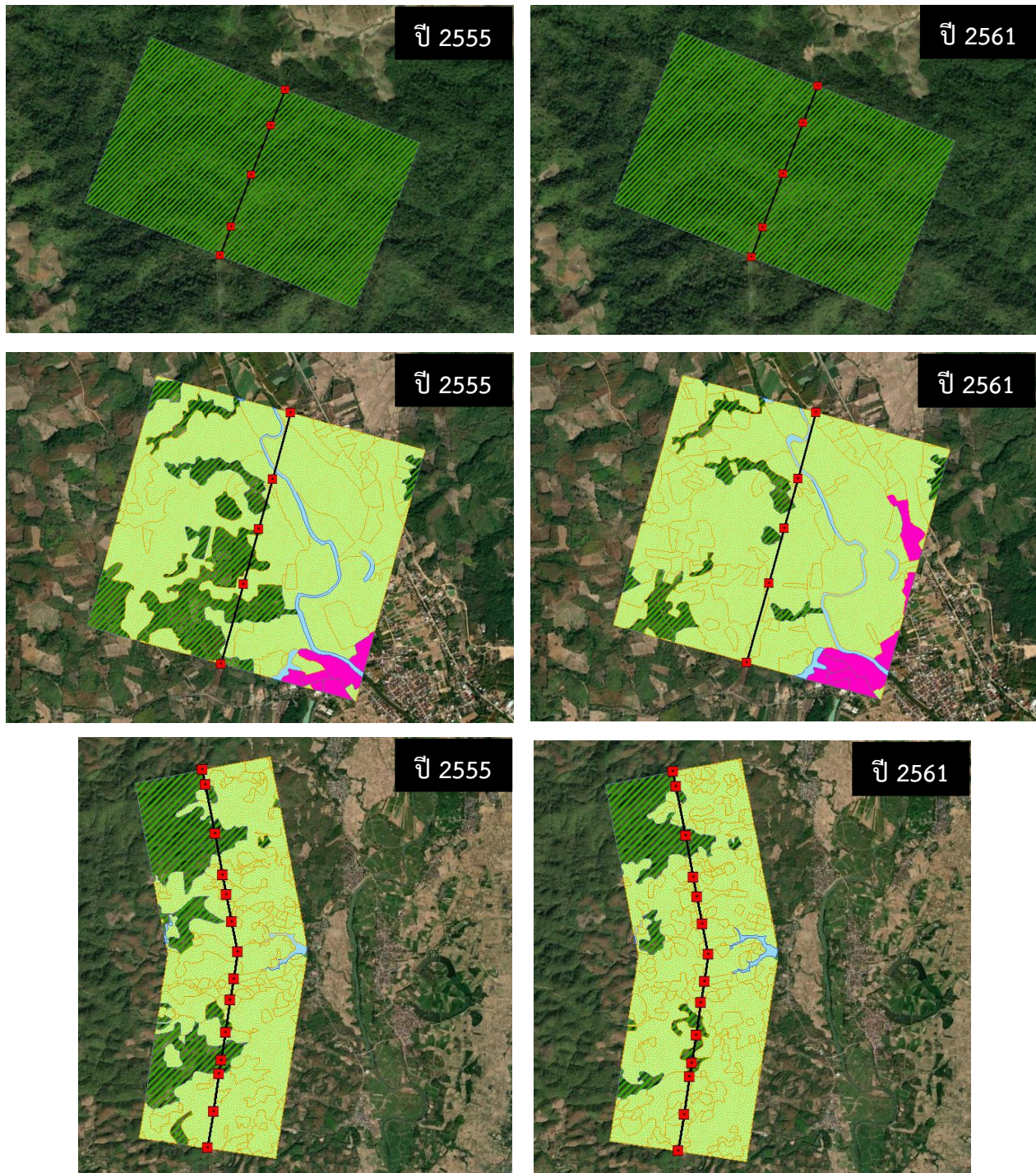
มาตรการติดตามตรวจสอบ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรค ที่ไม่สามารถปฏิบัติ ตามมาตรการฯ และแนวทางแก้ไข
3. ด้านเศรษฐกิจ สังคมและ การมีส่วนร่วมของประชาชน		
สำรวจภาคสนามโดยใช้แบบสอบถามโดยการสุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านดังกล่าวทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ สภาพความเป็นอยู่ ความคิดเห็นที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เนื่องมาจากโครงการ การประกอบอาชีพ รายได้ รายจ่าย สุขภาพอนามัย และสุขภาวะ-ทางจิต (ระดับความเครียด ความซึมเศร้า และความสุข) ที่เกี่ยวเนื่องกับการมีระบบสายส่งไฟฟ้า และการช่วยเหลือของหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ หากพบว่ามีปัญหาต้องให้ความช่วยเหลือ แก้ไขโดยทันที	- ในปี พ.ศ. 2564 ไม่มีการดำเนินงานสำรวจภาคสนามสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินโครงการระบบโครงข่ายไฟฟ้า 500 กิโลโวลต์ ขยายแดน (บริเวณจังหวัดน่าน) น่าน2-แม่เมาะ3 (ส่วนที่พาดผ่านพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม) เนื่องจากมาตรการฯ กำหนดให้ดำเนินการในปีที่1 (พ.ศ. 2558) ปีที่5 (พ.ศ. 2562) ปีที่10 (พ.ศ. 2567) และปีที่15 (พ.ศ. 2572) ภายหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จ	

ตารางที่ 3.2 การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่แนวสายส่งไฟฟ้าของโครงการระบบโครงข่ายไฟฟ้า 500 กิโลโวลต์ ชายแดน (บริเวณจังหวัดน่าน) น่าน2-แม่เมาะ3 (ส่วนที่พาดผ่านพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม)

จังหวัดน่าน						
ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พ.ศ. 2555		พ.ศ. 2561		การเปลี่ยนแปลง	
	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่เกษตรกรรม 	17,056	65.12	17,680	67.53	+624.00	+2.41
พื้นที่ป่าไม้ 	8,374	31.97	7,534	28.78	-840.00	-3.20
พื้นที่สิ่งปลูกสร้าง 	633	2.42	812	3.10	+179.00	+0.68
พื้นที่เบ็ดเตล็ด 	-	-	38	0.11	+29.00	+0.11
พื้นที่แหล่งน้ำ 	127	0.48	126	0.48	-1.00	0.00
รวม	26,190	100	26,190	100		
จังหวัดแพร่						
ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พ.ศ. 2555		พ.ศ. 2561		การเปลี่ยนแปลง	
	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่เกษตรกรรม 	466	2.49	529	2.83	+63.00	+0.34
พื้นที่ป่าไม้ 	18,068	96.59	17,998	96.22	-70.00	-0.37
พื้นที่สิ่งปลูกสร้าง 	103	0.55	119	0.64	+16.00	+0.09
พื้นที่เบ็ดเตล็ด 	51	0.27	42	0.22	-9.00	-0.05
พื้นที่แหล่งน้ำ 	18	0.10	18	0.10	0.00	0.00
รวม	18,706	100	18,706	100		
จังหวัดลำปาง						
ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พ.ศ. 2555		พ.ศ. 2561		การเปลี่ยนแปลง	
	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่เกษตรกรรม 	805	7.83	844	8.21	+38.95	+0.38
พื้นที่ป่าไม้ 	9,241	89.85	9,199	89.43	-41.80	-0.42
พื้นที่สิ่งปลูกสร้าง 	233	2.26	234	2.27	+1.44	+0.01
พื้นที่เบ็ดเตล็ด 	-	-	-	-	-	-
พื้นที่แหล่งน้ำ 	6	0.06	7	0.07	+1.00	+0.01
รวม	10,284	100	10,284	100		

ที่มา : ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินจากกรมพัฒนาที่ดิน ปี 2555 และ ปี 2561

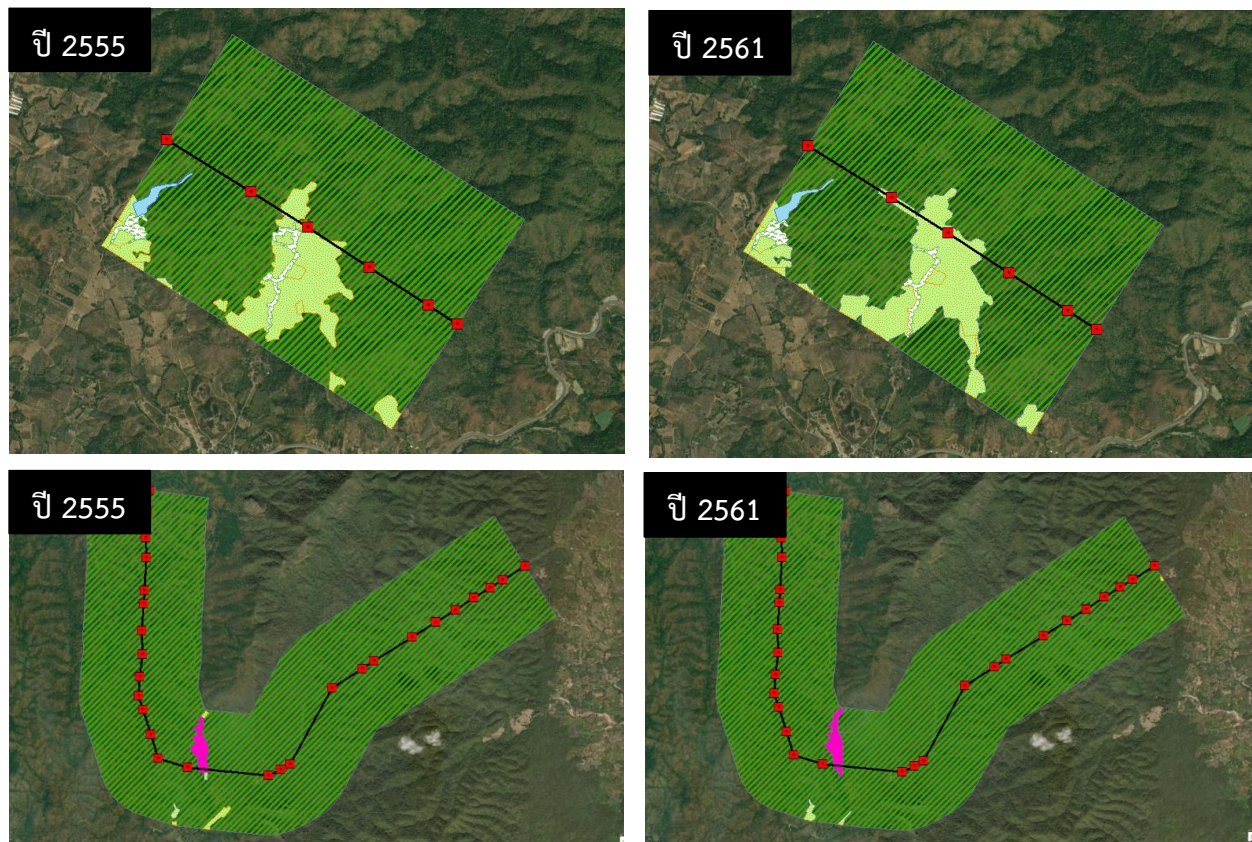
หมายเหตุ : ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดินในพื้นที่ภาคเหนือมีให้บริการถึงแค่ปี 2561 เท่านั้น

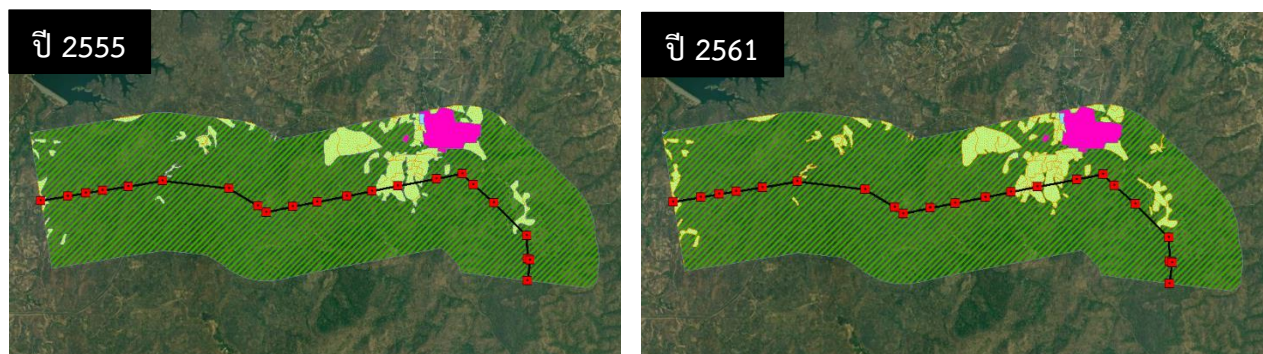
รูปที่ 3.1 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่แนวสายส่งไฟฟ้าส่วนที่พาดผ่านป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม
 ในพื้นที่จังหวัดน่าน ระหว่างปี 2555 และ 2561

รูปที่ 3.1 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่แนวสายส่งไฟฟ้าส่วนที่พาดผ่านป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม
ในพื้นที่จังหวัดน่าน ระหว่างปี 2555 และ 2561 (ต่อ)

รูปที่ 3.2 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่แนวสายส่งไฟฟ้าส่วนที่พาดผ่านป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม
 ในพื้นที่จังหวัดแพร่ ระหว่างปี 2555 และ 2561

รูปที่ 3.3 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่แนวสายส่งไฟฟ้าส่วนที่พาดผ่านป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม
 ในพื้นที่จังหวัดลำปาง ระหว่างปี 2555 และ 2561